

Novine prihajajo vsako nedeljo. Cena pri skupnem naslovu 25 Din. na posamezni naslov 30 D., M. List na skupni naslov 10 D., na posameznega 15 D., če se celo naročina naprej plača do konca junija. Prek tega časa je naročina za 5 D. večja. Amerikanci plačajo za Novine, M. List 4 dol., ravno tak naročniki iz Canade, Australije in Jihne Amerike. Prek meje države v Evropi je cena Novin 75 D., M. List 25 Din. Plača se v Čensovcih na upravnosti, naročitev: Tiskarna Panonija M. Sloboda

NOVINE

Glasilo Slovenske krajine

Priloga: M. List s kalendarom Srca Ježušovoga

Izdajatec: KLEKL JOŽEF, vp. pleb. bivši nar. poslanec.

Uredništvo M. - Sloboda, Kolodvorska ulica 123. Cena oglasov: cm² 75 par, 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25% i cela stran 30% popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipet reči 5 Din., više od vsake reči pol Din. Med tekstrom cm² 150 D., v „Poslanom“ 250 D. Takso za oglase plača uprava i da za vse oglase od 5% do 50% popusta pri večkratnoj objavi.

Ček. položnice št.: 11806

Rokopisi se ne vračajo.

Kak naj bi plačivali agrarno zemljo?

Dnes teden sem povedao svoje mišljenje glede na ceno agrarne zemlje, če jo ščemo pred stalnim agrarnim zakonom odkupiti. Dnes bi pa rad povedao par reči od načina, kak naj se plačuje kupljena zemlja. Prle pa kak bi razložo te način, popravim dve falingi, šterivi je tiskarna dnes teden napravila v mojem članki. Prva je eta. Zadnji stavek predala: „Cena zemlje“ se etak mora glasiti: *To pa zato ar tak slabe, neplodne zemlje nej, ka letno ne bi prinesla od 700 din. šume interesa.* Reči „od“ ino „šume“ sta v štampi vostale. Zadnje reči dnestjedenskoga članka pa morejo biti: „pred vsakšov nepredvidenov nesrečov“ — ne pa „pred vsakšoj nepredvidenoj nesreči“.

Kak naj bi se zemlja odplačivala? Na dvajsetiletno amortizacijo. To je glavno načelo pri odplačovanju. Naj se siromaško-

mi kupci ponudi prilika, ka v dugoj dobi lehko pomali odplačuje dug z interesom. To pa zato, ar so razne vremenske nesreče i nprilike za dužnika ovire pri odplačovanji rat; zato pa more meti dukši termin, i toga tak, ka či več rat zavoljo nesreč zamudi, zato zemlje ne zgubi, nego svoje rate pri drugoj priliki nadomesti. Za kaporu naj se da pri podpisi pogodbe ena štrtina pogojene cene, a ostalo se pa prle nesme začeti plačuvati, kak kda je zemlja že brez vseh terhov na kupca spelana. Do tabulacije nega nikšega interesa, po tabulaciji se pa plača kak najbole močne nisiki interes. Pri interesu povdarjam, ka more biti interes vednako veliki pri vseh posojilnicaj, štere agrarnim interesentom posodijo peneze za odkup zemlje. Agrarna zadruga v to nikdar nemre privoliti, ka bi nene kotrice kakši kvar trpele za-

vo lo podignjenoga interesa, te more biti vednako nisiki pri vseh posojilaj, čeravno se to vzeme iz večih kas.

Gda pride do pogodbe, agr. zadruga bo obvestila naše domače penezne zavode i njim naznanila obrestno mero, po štero vzeme peneze na posodo.

Zato, ka agrarni interesent plača eno štrtino pogojene cene, njemi včasi odpadne arenda od agrarne zemlje, štero je dužen mesto njega plačati veleposestnik i jo plačuvati tak dugo, dokeč zemlja nede na agrarnoga interesenta spelana. Te najmre nega več arende. S tem mislim, da sem glavna načela povedao šterih se moremo držati pri plačovanji kupljene zemlje.

Poleg načina odplačovanja agrarne zemlje pa moremo staviti tudi ešče druge pogoje, a od teh si bomo v pridočih številki Novin gučali.

KLEKL JOŽEF
vp. pleb.

Agrarne zadeve

Obrtnik Melinci. Vaša razprava je brez podlage. Nišče ne jemlje veškim obrtnikom agr. zemlje, niti novi agrarni zakon, ki je v načrti, ne misli na to. Obrtniki ide polovica agr. zemlje. Tak je to bilo po dozdajšnjih naredbah, i tak je tudi v načrti stalnoga agr. zakona. On dobi na perso pol menje, kak polodelavec, ar je samo na pol polodelavec. Obrt njemi, či je še tak slab, le nekaj nosi. Agr. interesenta pa ne smemo primerjati k velkimi kmeti, tū je velika razlika. Ka se pa plačila naročenih reči pri obrtniki tiče, odgovorimo, ka bi obrtniki dosta falej lehko delali, če bi si material potom zadruge naročili. Poskušite ednok.

Veliko zanimanje pri naročitvi raznoga materiala. Od več strani nam javljajo, ka se kotrije jako veselijo našoj misli, ka ščemo razni material včup naročiti. Lepo število naročnikov je že pri-glašenih.

Rádio.

I.

Moj pokojni oča, naj njim da Bog dobro dusi, so nam dostakrat pravili:

— Stari časi — dobri časi, novi časi — nori časi . . .

To so šteli s tem povedati, ka je prej bilo bilo nigda sveta kak zdaj. Starejši ljudje vsi trdijo: meli so bogoša vina kak mi, več krūha, več mesa . . .

Bog si ga zna, či je resan tak dobro, bilo vse kak to oni pravijo. Nemam vole, ka bi se štukati začno z našimi starci, ar se to ne šika, z druge strani pa zato ne, ar oni bi itak ostali pri svojem. Za mojo volo, zagubušno znam povedati, ničen naš očak ne bi spremeno svojega mišlenja. Edno pa, kak očivesno istino tudi sam potrdim, to najmre, da je dnes den skoro vse inači, kak je nikda sveta bilo.

. . . Vuk ma ostre zobe, oreo biste oči, orosan, ali kak se to lepše pravi — lev, ma strašno veliko moč. Ka pa človek? Naše zobe dnes den tak krpajo poštuvani gospodje doktorje, kak šoštar podplate; pred oči si okna davljemo; ka se pa naše moči tiče, resan lejko povem, da je — malovredna. Jaz najmre poznam tudi takšega človeka, šteroga pol litra lanskoga vina vrže v jarek . . . Teda: močni smo ne, oči so nam menje vredne kak orlove, za drage peneze si damo zakrpati zobe, ar inači bi samo za deco pekli lepo rdečkasto škorico na krūhi. Pa itak: mi vladamo svet, ne pa živali z velikov močjov, z dobrimi očmi i z ostriimi zobmi! Mi smo gospodarje sveta, ar nam je dao dober Bog —

pamet, razum, moč možganov, štora je več vredna, kak vse telovne sile leva i vsi ostri zobje vuka. To, naš razum je vzrok, zakaj je dnesden vse inači na sveti, kak je nikda bilo i človeška pamet bode kriva, če za kakši 20 let svet palik preobleče v od dnešnje jako različno formo. Leta 1393, dne 15. julija je bila velka bitka na Kosovom polju v Srbiji. Srbsko silo je premagao Turke i meo je od toga dneva odprto pot v naše kraje. Kak da bi dnes na spodnjem konci vesi zapihao veter i z ednim bi se tudi vžgala prva streha, nekaj k temi podobnega je bila ta bitka. Vsi sosedje so lejko pričakovali, ka de pri njih tudi gorelo. Ali itak, te strašen glas je samo oktobra 20. prišeo prek naše meje. Tak pomali so se širile novice.

To se zna, da s tem razmeten človek nikak ne mogeo biti zadovolen. Od velke nevole, ali velke sreče bi ljudje radi kakti prle zvedli. I to je bio vzrok, ka je človek zmislil: pošto, telegraf, telefon, na konci pa tudi — radio.

Po pošti tretji den zvemo, če je Ivan zadovoljen na novom mestu, pri novom verti. Telegraf nam za nekako vör prinese glas od oče, šteri v špitali ležijo. On, što ma priliko, po telefonu lejko guči s svojim prijatelom, kak mi z našim v nedelo pri cerkvi. Teda: kako hitro lejko zvemo, kaj se godi po sveti. Ali vse to je bilo človeki prepočasno. Pa tudi predrago.

Za telefon, telegraf so potrebne štange, drod, uradniki, šteri se pri tom posli razmijo. Nekaj falejšega, boljšega je šteo meti človek za razširjanje novic i tak je bio napravljen radio.

III.

Pri nač so pred ednim letom postavili prvi radio. Na strehi je dugi drod iz bakra, ali kak naši pravijo, iz — kufra. Od toga droma eden tenjši drom pela v sobo k malom omareki v šterom nikški lampasje gorijo. Na omareki se dva črna potačeka lejko zaslučeta na levo, ali na desno, pa kak zaškrnjavle človek, iz omareka se glasno i razločno čuje človečki guč, popevanje, igra, zvonjenje itd. Na malom potačeku so numeri, številke, či ga zavrtiš do številke 78, se ti oglasi omarek vogrski. Zaškrne malo bole na levo: čuješ, ka ti iz Ljubljane pripovedavljajo počem so kupili podne na placi govedino. Zaškrni na desno, Nemeč se oglaši i pove, kakše bo vreme včutro. Nega vekšega kraja na tom našem svetu, odkac ti ne bi prineseo glase mali omarek — radio.

Kak pa te to? bi me lejko pita šteri radoveden Tomaž.

Brat, brez vsake comparije . . . Drod tam na strehi so dobra — včuta. Tisti drom čuje vse, kaj se na sveti godi, pripovedavljajo itd. Takšemi drodi pravijo: antena. Od antene mamo — kak sem že povedao drugi drom k omareki, šteri nam s pomočjo električne glasno pove vse to, kaj je drom na strehi zvedo.

— Kaj pa, či Martin s svojov, mojega poštuvanja vrednov tivaršev, z Marjankov, majo kakše glasno opravilo doma, to tudi čuje antena? To tudi dale da omarek, radio? Bog nas vari te nesrečel. Takši mašin je ešče nej napravljen, pa si ga tudi ne želimo, ka bi ga što zmislil . . . Naša antena samo tisti guč čuje, samo tisto muziko, zvonjenje „spriime“, šteri guč, šteri muzika, šteri

zvonjenje je za anteno bilo poveleno.

V vsakem vekšem mestu, pri nas v Ljubljani, v Zagrebu, v Beogradu majo pripravljene velike antene — ne za poslušanje, nego za guč. Ta velika antena je to, kaj so človečka včuta. V Pešti, v Berlinu, v Ameriki na različni kraji so postavljena takša včuta za radio omarice i kaj ta včuta povejo, to lejko čuje i razmi vsaka dusa, šteri ma omarek za radio i to se zna — anteno na strehi, ali kaj je tudi mogoče — v sobi.

IV.

— To bo pa nekaj jako dragoga . . .

Ne. Drago je ne. Pa tudi ne velki künšt napraviti radio za dom. V varušaj si šolari sami napravijo, i majo svoj radio za igračo.

Tam, kje so ljudje po istini krščansko mišlenje, gde brat lejko sede k brati brez toga, ka bi se včasi svadila, tam bi si vsaka ves lejko dala postaviti radio i po dugi zimski večeraj bi meli skoro zobston včutela, novine, mužikaša, pripovedovalca, šaljivca itd., ar radio vse to zmore, tak modro ga je napravila človečka glava.

. . . V nedelo je strašen mraz mledo i staro zapro v sobo. Niti k svetoj meši smo ne mogli. Oni, šteri majo radio, so pa doma itak poslušali tak sveto mešo, kak tudi predgo. A z tem cerkvenoj zapovedi neso zadostili. To sem pa omeno samo zato, ne da bi što mislo, ka jesam, naj mi ne zamerijo, peklenšček skriti v radio omarici . . .

JULIJ KONTLER

Rakši prehodi bodo na Vogrsko.

Nasiva bivšiva poslanca sta se lani dosta mučila, da bi se kemi prve odpro obmejni promet z Madjarskem, ka je v gospodarskem pogledu jako važno za obmejno prebivalstvo. Po njidve prizadevanji je naša i madjarska komisija izdelala sledeči načrt za prehode na Vogrsko i z Vogrskoga k nam. Ka do, poštovani čitatelje razmeli, ka pomenijo številke I., II. i III., razložimo jeno. Številka I. pomeni carinsko pot, po šteroj se lehko vsako blago vozi, i vsaki potnik lehko potü-

je z potnim listom; štev. II. pomeni obmejne prometne ceste, po šterih tisti lehko hodijo z legitimacijom, ki v 10 kilometerski zoni prebivajo. Štev. III. pa pomeni tiste poti, po šterih lehko hodijo samo dvovlašniki, to je tisti posestniki, ki maju imanje na to i onostran meje. Deset kilometerska zona bi bila v lendavskem sreži segala od Lendave do Žižkov, v sočnom bi pa prišla do Tešanovec. Te načrt moreta obe vladu odobriti. Gde se odobri, se promet odpre.

1. Felsőszölnök — 13 — Trdkova (Magasfok)	III.
2. Felsőszölnök — 23 — Trdkova (Magasfok)	I. II.
3. Felsőszölnök — 42 — Otočci (Ottóháza)	III.
4. Felsőszölnök — 73, 74 — Čepinci (Kerkafő)	II.
5. Apátistvánfalva — 107 — Markovci (Marokré)	III.
6. Örfalu — 129, 130 — Budinci (Büdfalva)	II.
7. Örfalu — 141 — Veliki Dolenci (Nagydolány)	II.
8. Szalafő — 174, 175 — Hodoš (Örihodos)	III.
9. Kotormány — 222 — Hodoš (Örihodos)	I. II.
10. Dávidháza — 223, 224 Hodoš (Örihodos) vasut (železnica)	I. II.
11. Kerca — 237, 238 — Krplivnik (Kapornak)	III.
12. Szomoróć — 254 — Krplivnik (Kapornak)	III.
13. Szomoróć — 267, 268 — Domanjševci (Domonkošfa)	II.
14. Magyarszombatfa — 272, 273 — Središče (Kisszerdahely)	III.
15. Magyarszombatfa — 294 — Prosenjakovci (Pártosfalva)	II.
16. Szentgyörgyvölgy — 355 — Motvarjevc (Szécsiszentlászló)	III.
17. Nemesnép — 372 Dobrovnik (Lendvavásárhely)	II.
18. Szentistvánlak — 420 — Žitkovci (Zsitskó)	III.
19. Lenti — 443 — Genterovci (Göntérháza)	I.
20. Rédics — 455 — Dolnja Lendava (Alsólendva) vasut (železnica)	I. II.
21. Zalabaksa — 458 — Dolnja Lendava (Alsólendva)	I. II.
22. Lendvajfalu — 608 — Pince (Pince)	II.

Narodne pravljice iz Prekmurja.

(II. zvezek. Knjigo je dao štampati Vučiteljski dom v Maribori i se dobi mejko vezana za 10, trdo vezana za 16 dinarov.)

Pred šestimi leti so naši šolari po celom Prekmurju nabirali prirovnosti, s šterimi je „Vučiteljski dom“ zdaj že drugo knjigo napuno i jo dao v roke slovenskoj mladini.

Šolari so napisali prirovnosti kak so je pač znali. Njuvo delo je eden prireditev pravlic spravo v lepo domačo obliko, drugi prireditev pa, g.

Kompolski, — moremo njim pripoznati, z jako srečnem rokom so prepisali te naše pravljice v knjižno slovenščino. To smo omenili zato, naj vse čitatelje razmijo, zakaj sta na knjigi označena dva prireditela i zvün toga ešče pisatev vsake prirovnosti.

Zakaj pa so bile stampane te pravljice?

Prireditela pravita, ka sta mela trojni cito. Rešiti sta štela čim več narodnega blaga iz časov, kda smo ešče z Vogri v ednoj državi živelj. Pokazati sta štela Slovencem onkraj Mure, kakše lepe prirovnosti zmorejo naši v Prekmurju. I tretjič: pokazati sta štela našim Tomažom, ka se po knjižnoj slovenščini napisana reč tudi

— Prireditela pravita, ka sta mela trojni cito. Rešiti sta štela čim več narodnega blaga iz časov, kda smo ešče z Vogri v ednoj državi živelj. Pokazati sta štela Slovencem onkraj Mure, kakše lepe prirovnosti zmorejo naši v Prekmurju. I tretjič: pokazati sta štela našim Tomažom, ka se po knjižnoj slovenščini napisana reč tudi

jako dobro razmi i čte . . . (To se zna, potrebo je, da je dobro pisano i za narod pisano.)

Prvi zvezek prekmurskih pravljic so pred štirimi leti z velikim veseljem sprijeli ne samo v Prekmurju, nego tudi po celoj Sloveniji. Tak se čuje, ka so pripovesti v drugom zvezki, či je to sploj mogoče, ešče lepše kak one v prvoj knjigi, zato bi to malo knjigico eden večer radi prešeli do konca, drugi den se pa znova začne čtenje . . . Narodi se dopadnejo te pravlice, ar kelko pravljic, telko dobri domačih pozancov najde v knjigi.

I ravno zato, ar se te pravljice narodi dopadnejo, bi jako žmetno razmili, zakaj ne bi mele mesta za to knjigo pred vsem šolske knjižnice, štere so vendar za narod postavljene i za peneze našega naroda postavljene. V naših šolarskih knjižnicaj, zagovušno znamo, so takše knjige, štere ne vzeme v roke celo leto nedna dūša, zato pa naj se nam ne zameri, či prosimo merodajne, naj ne odklonijo knjigo, štero mlado i staro z veseljom obrača, knjigo, štera nam je do zdaj samo prijatele spravila i povekšala poštenje zvün domačih mej.

Tak nam je povedano, ka prej prireditela mata ešče za več knjig nabranoga blaga. Mi pa tak mislimo: ešče več takšega blaga je med narodom! Vse to bi se moglo zbrati i v kakti najlepšoj obliki dati narodi v roke. Ali, jeli, što bi naj opravo to delo? Narod sam, posebno Vi mladi ljudjeti, šteri ste se navadili na slovensko pisavo v slovenskoj šoli. Od Vas resan ne želimo nikaj žmetnoga, če Vas oprosimo, da napišite kak znate lepe, v knjigaj ešče ne naštampane naše narodne pripovesti i je pošljite prirediteli „Prekmurskih pravljic“, g. vučitelji Kontleri v Turnišče. Naši domači listi bodo meli s Kalendaram vred vsikdar kaj prostora za lepo narodno blago, narod pa, mi tak mislimo, — veselje, če bode lejko čteo lepo domačo prirovnost. Zato pa ešče ednok povemo:

— Slovenska mladina, ne straši se nabiralnoga dela. Bog naj blagoslovni naše pošteno nakanenje!

NEDELA.

Tretja nedela v posti.

Evang. sv. Lukača v 11 poglavji.

Vu onom vremeni je zganjal Ježuš hudega duga i te je bio nem. Gde je zgnal hudega duga je mutec začno govoriti i vsi okoli stojeci so se čudili. Edni od njih so pravili: Z Belzebubom, poglavarem hudeh duhov zganja hude duhe. Drugi so ga skušali i terjali od njega znamenja z nebe. On pa, videč njihove misli je pravo: Vsakške kralestvo, štero je razdeljeno samo proti sebi, bo razrušeno, hiža se podere na hižo. Či je pa tudi šatan razdeljeni sam proti sebi, kak bi moglo obstati njegovo kralestvo, ar pravite, ka z Belzebubom zganjam hude duhe? Či pa jaz z Belzebubom zganjam hude duhe, s kem jih zgnajo pa vaši sinovje? Zato bodo oni vaši sodniki. Či pa s prstom božim zganjam hude duhe, je v istini prišlo k vam bože kralestvo. Gde močen človek oboroženi straži svoj dvor, je v meri njegova posest. Či pa pride na njega močnejši od njega pa ga premaga, njemi vzeme vse orožje na štero se je zanašao i njegovo imetje bo razdelo. Sto je nez menov je proti meni; što z menov ne zbira tisti rasipavle. Gde nečisti dūh odide iz človeka, hodi po sūhij krajev in išče pokoj, ar ga pa ne najde, pravi: Šo bom nazaj v svojo hižo iz štere sam odišeo. Gde pride, jo najde pometeno i olešano. Potem ide pa si pojšče sedem drugih, hūših kak on pa vši idejo v njo i tam prebivlejo. Tak je to zadnje toga človeka hūše od prvega. Prigodilo se je pa, ka, gda je to govor, je edna žena od vnožice zdignola glas i njemi pravila: Blaženo telo, štero te je nosilo i prsi, štere so te nadajale! On pa je diao: Istina, nego dosta bole blaženi so tisti, ki božo reč poslušajo pa jo občuvajo v svojem srcu.

Hudi dūh ma velko moč nad človekom. Vendar pa samo telko kelko Bog dopusti. Nikdar nas on ne skišavie prek naše moči, tak, ka či mi ščemo, ga lehko vsgdar premagamo. Zakaj pa dostakrat on nas premaga? Zato ka smo se ne odločno borili proti. Boriti bi se pa mogli

Po Iv. Cankari

V samoti.

Kretno je iz zajze v brešček: napoto se je prek prestrani i valoviti čengrov. Na mejaj i pasikaj od trnja i nasipanoga kamenja so ležale debele plasti snega i čenger je bio podoben p-ostranom, belo obzidanom pokopališči brez križa i spomenika.

Kda je stao popotnik na vrhi brežiča, v sredini čengra, je zastrmo v dalečino s šürko odprtimi, groze punimi očmi i od glave do nog ga je spreleto škrab. Iz noči, s samote, Bog zna odrek se je zdigno tužen, zategnjeni glas, cvileči, ječeči.

Glas zgublenoga, v samoti muzejajočega! „je strepetao popotnik. Smiluj se Bog njegovo duši!“

Bole truden kak prle, z bole malodušnim srcom je stopao popotnik dale.

Zaistino, smrt hodi z menov! je premislavao. Kre mene hodi, vodi me za roko. Njeni glas je bio, njeni opomin, jaz pa sam mislo v svojoj nespameti, da ga čujem z velke dalečine. Bog se smiluj moj duši!“

I trđnomi, kak je bio, se je približao skušavca.

„Vej je pot že ne več duga, vej hodiš že dobro vüro i dale, čas je, da si malo počineš. Topeo je sneg i nikaj ti nede lagojega, vej ne trbe zapirati oči. Blüzi je že dom i či je tvoje srce čakalo dozdaj, bo čakalo ešče to kratko minuto, da si odpočnejo te nevoine noge.“

Popotnik je poslušao skušavca i se njemi je komaj obrano. Tudi

njegovo srce je bilo že trđno i slabo. „Ne, nikdar počivati — počinek bi bio vekivečen i žalostna bi bila smrt v toj beloj samoti. Doma čakajo mati; posvet gori na stoli, i mati stojijo na pragi i čakajo na mene. Nikdar počivati!“

Kda je premislavao, je stao na mestu i se je ne geno. Glava se njemi je počasi nagibala, oči so se počasi zapirale i noge so šle v gube v kolnaj. Te se je popotnik pali zdramo:

„Dale, nikdar počivati! Kak bliži je že bio skušnjavec!“

I nato je pomislo: Preveč je boječe i malodušno moje srce. Bojim se čudnoga glasa iz samote, šteroga sam čuo. Svoj glas ma samota i svojo pesem kak gošča. Hodi človek skoz tiso šumečo goščo i nedovedoč zazdejne, zazove v bližini, med drevjem. Pa je ne bila smrt, ne je bio zdih muzejajočega, le gošča je spregovorila v senjav. O, strapezljivi sam kak dete, štero je zgubilo mater pa zbegavle po naznani potaj. Samota je spregovorila v senjav, jaz pa sam se prestrašo. Mogoče je zacivilo pes pri hiži, v zajzi zakopani, ali se zguba vuk na prostrano ravnino, i blodi po sneg, ali pa je potegno veter skoz goščo i jo je zbuđo. Le dale, popotnik, brezi strahu!“

Šo je čengri pa je ne bilo konca, kak da bi se brežič spremeno v prostrano planoto. I gošča se je ne pomknola bliže niti za peden, mirno je stala v dalečini čarna senca. Popotnik je ne opazo, da se njemi noge ešče komaj gibljejo, da stoji skor na mestu. Zazibao se je v lepe senje, njegove oči so gledale prijazen, sveteo

dom, belo prestreti sto, za stolom vesle lubezne obrazje, šteri ga s smehljajom pozdravlajo. Že njemi je bilo toplo i prijetno, kak da bi sedo za stolom, načinjajo bele pogache i prirovnosti, či, sestri materi od svojega dugoga romanja. „Siromak“, pravijo mati, „zdaj boš počivao: že sam ti posala mehko poste.“

„Počivao!“ je zdejno popotnik v sneg i je postao. Pred njim je bio kamni plot, visikoj klopi podoben, kak da bi bila za njega pripravljena.

„Da bi meo zdaj topeo kaput!“ je pomislo. „Rzprestro bi ga na belo klop. Toplo bi se zasukao i bi legeo, da si odpočinem, kda sam truden do srca.“

Naslono se je z laktami na sneg i polož glavo na roke. Skorja na sneg je bila mrzla, odspodi pa je bio sneg topeo i mehki kak blazina. Po teli se njemi je razlejala prijetna topota i tudi v lica njemi je bilo že toplo. Zatisno je oči i senjav.

„Kak me pozdravijo doma, kda se počažem ves premraženi, ronjav i lačen! Srečo sam šo iskat i se vračam, da merjem od vsega lagojega. Mislo sam nekda da se povrnem veseli i bogat, z lepov mladov snehov. Tak čakajo mogoče, stojijo pri okni i gledajo, poslušajo, či ne cinkajo mogoče iz dalečine lehke sani, či ne roka že bliži na klanci kočišov bič. Stojijo pri okni i čakajo, pa glej, tam na počici se pokaže popotnik, prigjenjeni do pojasa, z debečim plastovom snega na ramaj, obraz njemi je sühni i mrtvečki. Kak ga pozdravlajo popotnika? O, pribrežijo njemi proti, siromaki, segrejejo ga z lubezničimi

rokami, sprevodijo ga v toplo hižo, posadijo ga za prestreti sto, siromaškoga i trđnoga kak je. Sedi, pij i jej! Prišeo si i nikdar več ne boš jemao slovo. Tak smo čakali na tebe, vsikdar je bio za tebe prestreti sto i poslana poste. Truden si oduge poti, počivljiv sladko!“

„Sladko bi počivao!“ je zdajno popotnik v senjav. Život njemi je šo v gube, noge so njemi popuščale i počasi, tiso je legeo v sneg, kak da bi ga što prijao za pazjo i ga položio na mehko poste. Nebo je postanolo svetljše; zvezde so se vžigale i so sijale žarko, kak belo srebro se je sveto sneg.

„Samo kratko minuto bi počivao! je mislo popotnik. Toplo je tudi dom je že bliži. Čemi bi se paščo? Toplo je tudi kak na vankiši, šteroga so poslali moja mati.“ Popotnik je globoko zdejno.

„Sladko je počivati na blazinaj po dugom, trđnom romanji!“

Zatišnjene so bile njegove oči, pa so vidile vse na tenci. Ležao je truden na posteli krepeči, a za prestretim stolom so sedeli mati, oča sestra. Na stoli je bio posvet i je sijao na obrazje, da so bili lepi i svetli kak obžarjeni z nebeskov svetlostjov.

„Mati!“ je zezvao. Mati so stanoli od stola. Oblečeni so bili v dugi plašč sive farbe, z zvezdami posipani; njihove roke so bile od srebra, njihov obraz je bio čudno beli i mladi i neskončna lubezen je bila na njihovi oči. Stopili so k njemi, nagnoli glavo i njemi položili roke na celo; popotnik je zaspao.

ar bi s tem pokazali, ka lübimo Boga, svojo düšo i ka odürjavljemo greh. — Med hüdimi dühi pa so takši, šteri človeka posebno zovejo k nečistomu grehi. Pred grehom pravijo: E, ve pa to ne tak velka reč... ve pa samo ešče ednok... ve pa se spoveš itd. Po grehi, pred spovedojem pa kriči: Joj, ka si včino! Takše grehe maš pa telko! Te nede sram pri spovedi povedati? — Človek, ne poslušaj ga nego ponižno odkrij pri tej postnoj spovedi popolnoma vse grehe. Ne bodi pri spovedi „nemi, mutasti.“

Brezsrčno delo.

Kak so si na račun krvi za časa bojne vogni lüdje brez vsakše düšne vesti šteri bogastvo spraviti, tak je tudi ta nesrečna zima vognim prav prišla, dá v nevoli siromaškimi lüdstvi šejo krv cecati. Po vsej mestaj naše države so bile izdane posebne odredbe, po šteri so ostro kaštigani tisti, šteri so v tom časi nevoli šteri podrakšati živež ali drva. Prosimo pa od oblasti, naj vala to tudi za „Našičko“, šteri je v našoj krajini nadnok podrakšala drva, kak je vidla da so naši lüdje v nevoli za nje. Ta družba, šteri si služi miljone, te gda našo krajino do gologa oskušajo od drv i lesa, nema telko srca, da v tej velkoj nesreči, ne bi drakše tržila drv našim lüdem. Včasi kak je nesrečna zima nikelko stisnola, so poskočila drva okrogla mešana od 70 na 90 Din, kalana pa od 90 na 125. Prosimo naše oblasti, da si to zadevo nikelko poglednejo.

Slovenska krajina

Naznanje. Začeli smo štampati naslove. Opominamo vse naše naročnike, ki žejejo, da njim Novine celo leto pošiljam, naj taki plačajo en del naročnine. Če so pa lani nesrečni bili i žejejo, da je do konca leta počakamo, naj to javijo upravi v Črensovce. Ki to ne javi i ki nikaj ne plača, tistoga imena ne bomo dali štampati i njemi Novine stavimo.

Uprava Novin v Črensovcih.

Dar za gladiloče na Goričkom. Odbor za zidanje sirotišnice „Dom sv. Frančiška“ v Črensovcih je sprejel za gladiloče naše brate sledeče dare: občina Črenovci 230 Din., Posojilnica, Črenovci, 500 Din. Penez je poslan na Goričko, odket so županje i dühovni paster odbori naznaniili gladiloče familije.

Širitelom pošljemo z denešnjov številkov Novin pole za naročnike. Črenovska, beltinska, törjanska i bogojanska fara je dobi v Črensovcih, ostale z Novinami. Gda pole spunite, je pošljite v Črenovce za prepis. Pred majušom je ne posiljajte.

Uprava Novin v Črensovcih.

Vsaka družina ma Marijin List. Prva občina v šteroj si je naročila vsaka familija M. List, je Srednja Bistrica vu fari Črenovskoj. Ta občina ma 74 hiš. Vsaka hiša i še šest arendašov, ka jih je v občini, si je naročila M. List. Vsaka familija ga ma, to je osemdeset falatov hodi v to ves. Vsa hvala gorečemi širitelji Hren Ivani i njivoj hčeri Veroni dövici pa Kreslini za trüd pa tudi naročnikom za naročitev, ki so z širokim pogledom zarazmili svojo dužnost: podpirati dober tisk, podpirati dober domaći tisk.

Davčne knižice koštajo samo en dinar. Prle se je plačala tudi taksa od njih, zato so bile dragše. Od leta 1927 apr. 1. več nega takse na te knižice. Ki še svojo dačo v ednoj knigi meti spisano, naj prosi te knižice na davčnom uradi.

Pošta Bogojina. S prvim febr. smo dobili po dugi trüdaj nazaj svojo pošto, šteri so po bojni krivično odvzeli našoj občini. Poštno službo je

prevzeo naš domaćin g. Štefan Vogrinec. Srčna naša žela je še zdaj, da bi dobili kemprvle tudi telefonsko zvezo.

Vse bolečine zob i glave odstrani za gotovo i hitro „INKA“. Pri reumatizmi, smicanji, prehljenjeni, išasi, bolečinaj kosti pomaga „INKA“. Eden glažek z natančnim navodilom stane 10 Din. Dobri se v Lekarni pri Svetoj Trojici v Dolnjoj Lendavi.

Cuvajte svoje male prašičke! Da te meli vsigdar zdrave, debele i črstve prašičke, kupite redilni prašek „MASTELIN“. Za male peneze dobiti i si prišparete vnoho. Paketi koštajo v vsej trgovinaj 3 i 6 Din. — Glavna zaloga A. Kosec, Maribor.

Zahvala. Vsem mojim dragim prijatelom i sorodnikom v dalnjoj Ameriki, šteri so mi velikodüšno darovali v zneski 824 Din i to: Jožef Vinčec 7 dol., Vuk s Trnja 2 dol., Kazimir Fujs 1 dol., Jožef Švarc 1 dol., Martin Hanc z Črensovec 1 dol., Matjaš Törnar z Črensovec 1 dol., Ivan Horvat z Črensovec 1 dol., Jožef Tonaj, Dolnja Bistrica 1 dol. Vsem tem moja iskrena zahvala i stoterni Bog plačaj! Naj znajo moji dragi dobrotniki, da bo penez potrošen v najboljše namene. Bog živi!

Rakovnik - Ljubljana
Anton Törnar
bogoslovec.

Dočna Lendava. Kolo jugoslovanskih sester v Dolnji Lendavi predi dne 3. marca ob 14. uri v prostorih meščanske šole svoj redni obni zbor, ter naproša vse članice, da se zpora polnoštevilno udeležijo.

Javna borza dela v M. Soboti naznanja vsem delavcem, da uraduje vsak den vgojno od osme vore pa do dveh popoldne. Stranke se sprejemajo samo od osme do edenajste, a od edenajste do dvanajste vore se pa izdajajo polovične karte. Vsakši delavec, šteri kam potuje pa še meti polovično vožnjo naj si prinese dokaz od tistoga, k šterom ide na delo, brez toga dokaza nišče ne dobi polovične karte. Zvün toga naj ma vsaki delavsko knjigo s kepom ar brez toga karta ne velja. Dalje se vse delavce opomina i prosi, naj se navadijo na gornji uradni čas, nej pa ka bi prihajali po dnevi i ponoči kak je to zdaj v navadi, urad je vendar nej krčma ali kaj drugo! Zato se naj vsaki popašči v določenem časi opraviti svoje delo.

Zdaj smo henjali jemati več delavcov za Nemčijo i ne vzememo do tečas dokeč nede od tam odgovora. ka kelko ešče lejko vzememo. Vse to pa se naznani v Novinaj.

Gg. delegatje iz Francije pridejo v petek 1. marca zavclo pogodbe i mamo do zdaj nazuanjeno samo to, ka je za tam potrebo 1000 ženskih i prek 2000 moških delavcov ali pa ešče več. Natančnejše naznanimo v prišestnoj številki Novin.

Zato se tisti, ki namenijo iti v Francijo odsegama lejko priglasijo. Vsak more imeti dva kepa i 51—Din penez.

G. delegat iz Nemčije pride okoli 20. marciusa, a transport bomo začnoli pošiljati prve dni aprila, včasi po vüzmi.

Dalje se je zvedelo, ka ništerni lüdje glede letošnje pogodbe za „Belje“ z ozirom na naš uradni članek v preminicoj številki mislio krvido na g. Gašpara, a moremo povedati, da te reči v tistem članki: z svojimi ničvrednimi ponüdbami -- ne tičejo njega, nego tiste, ki so že leta 1923 ta poslali takše ponüdbe i tak pokvarili plačo i služ za delavce že za leto 1924. Telko vsem naznanje, ka nišče nede krivo sodo i mislo.

Vsem županstvom. Velke naravne nesreče so zadele lansko leto našo okrogline. To nesrečo bi pa narod menje čuto či bi se prebivalstvo ravnal po tom, ka se je že večkrat uradno priporočalo. To je zavarovanje proti nesreči. Županstva naj gledejo na to, ka se kak največ lüdi

zavaruje. Pred bojom sklenjene zavarovalnine so zdaj preveč niske. Pri novom zavarovanju so prispevki tak mali, ka de jih vsaki lejko plačuva. Srezki poglavjar Lipovšek s. r.

Cene

Penezi. 1 Amerikanski dollar 56.77 Din, 1 nemška marka 13.51 Din, 1 francuski frank 2.22 Din, 1 austrijski šiling 8 Din, 1 vogrski peng 9.91 Din, 1 švicarski frank 10.94 Din, 1 angleški funt 276 Din, 1 češka krona 1.68 Din, 1 taljanska lira 3 Din.

Zrnje. Cene pšenici i drügomi zrnji so ešče izdak takše, da je nikomu ne vola odavati zrnja. Trgovci majo velke vnožine zrnja naloženega pa čakajo bogše cene. Ravnotak velki kmetje v Vojvodini. Mlini so ešče kelkoteko preskrbeni z zrnjom i mlejejo naprej. V Sloveniji trgovina z zrnjom že par mesecov skoro popuna počivle. Poprek srednja cena, šteri se ponuja za zrnje je bačka pšenica 237 do 239 Din, kukorica 260 do 290 Din. Novi sad: pšenica 230 do 240 Din, oves bački 240 do 245 Din, kukorica bačka 245 do 250 Din, ječmen bč. 270 do 280 Din. Vse brez železnički stroškov.

Svinje (v Maribori) mladi prasci 5 do 6 tedenov 100 do 160 Din, 7 do 9 tedenov 225 do 250, 3 do 4 mesece 280 do 450 Din; živa vaga 10 do 12.50 Din, mrtva vaga 16 do 18 Din.

Pošta.

Petič A. Drobinc. Naročnino za Novine i M. List z zahvalnostjo sprejeli. **Vörös Harol. Hnežev.** Sprejeli 50 Din naročnino. Zato dobite brezplačno kalendar letošnji i M. List z novim kalendaram na konci leta.

Stank Bohan. M. Petrovc. Za kepe se glasi pri g. plebanosti, za kratek čas njim je pošljemo za celo Vašo faro. **Josip Svetec, žand. vod. Berovo.** Naslov popravili, naročnino sprejeli, 5 Din pa spisali na podporo M. Lista. Hvala. **Žlebič Štefan. Markovci.** Jožef so pličali Novine za ženo i to za celo 1929 leto, duga je samo še 15 Din. za M. List. Barber Sini odsehmao na njeni naslov pošljemo Novine i M. List. 25 Din naročnino sprejeli. **Horič J. Pertoča.** Jaz sem ti taki dao poslati, zdaj sam ešče ednok naročo. Tvojo pritožbo sam pokazao v tiskarni, zdaj mislim, da bode red. Če ne bi kaj redno dobo, li naznani mi. **Zido Stefan Čepinc 66.** Dali smo Vam poslati vse številne Novin. Penez dozdaj nesmo sprejeli. Naznani nam, kje ste i komi ste plačali Novine? **Hazok A. Rilževci.** Pismo šlo. Dajte nam odgovor na nje.

Razglas

priobčujem, da se 11. marca 1929 ob 9. uri proda v Dolnji Lendavi hiša, ki tvori zapuščino pokojne vdove Josipa Nagy-a, bivšega poglavjarja, na javni dražbi na licu mesta v Dolnji Lendavi štev. 32.

V hiši sta 2 stanovanji, vsako s 3 sobami in drugimi postranskimi prostori.

K hiši pripada tudi en oral zemljišča leži za hišo.

Izklicna cena je 100.000 Din.

Pojasnila daje sodišče v Dol. Lendavi ali dr. Armin Strasser, odvetnik v Dol. Lendavi.

Original Francoz
ECLAIR VERMOREL

je najbogša

Špričkajca na sveti.

Generalno zastopstvo:

BARZEL D. D. SUBOTICA

Iščite cenik! Dobri se povsod.

Konjske opreme od navadne do najfinješje, dežne ponjave za konje in vozove, v vsaki velikosti nudi

IVAN KRAVOS, MARIBOR,
Aleksandrova 13.

MALI OGLASI

Sodarske pomočnike

sprejme pri prosti hrani, stanovanji in perlu FRANC REPIČ, sodarski mojster v Ljubljani, Kolezijska ul. 18.

Iščem harmonike

na tri vrste v dobrem stanju. Naj se zglaši na upravi lista.

Čevlari pazite!

Začno sam tržiti tudi z usnjom (ledrom) vabim Vas, da si poglednete moje blago i moje cene. VINKO KLEPEC Beltinci

Sprejmem 2 vajenca

(inaša) za mizarško (tišlarsko) obrt. Zglaši se lejko vsakši den pri PETEK JOŽEFL mizarškom mojstri v Bogojini

Mlin k odaji

v dobrom stanji, poleg farne cerkve, lejko se tudi žaga napravi poleg, rentabilen promet. Cena 40.000 Din. Pitati je v uredništvu Novin M. Soboti.

Trgovina z mešanim blagom

na jako prometnom kraji se oda z inventarom vred in celov zalogov blaga v Murskosoboškem okraji. Naslov se dobi v uredništvu Novin.

Ste že prišli, ali samo šete prišti iz Amerike?

Preskrbim vam za kūpti velka ali mala imanja, mline i vse drügo kaželete. Delam brezplačno hiža k imanju pa pride navadno kšenki. Slivar Ljutomer Jugoslavija.

Kovček za potovanje,

torbice iz usnja, listnice, denarnice, gamaše, nahrbtniki v veliki izbiri in po najnižji ceni pri

IVAN KRAVOS, MARIBOR,
Aleksandrova 13.

Kmečka posojilnica v Bogojini
registrovana zadruga z neomejenov zavezov

Sprejema hranične vloge po 8%, vezane po 8½ %

Daję posojila pod najugodnejšimi pogoji.

Svoji k svojim!

Zdrav ostanoti, boleznim vujti!

 Če si prezebleni ali prehlajeni, če maš mrzle noge, te glava boli, če maš migrene, reumo, če so ti oslabili živci i mišice, če si duševno ali telovno oslabo, če slabo spiši, če maš trganje v členkaj, bolečine na obrazu i po celom teli, če si preveč občutljivi za mrzlo zrak i se ovačijavajo pri tebi znamenja slabosti ali nezadostnoga obtoka krvi, te je to znamenje, da si v svoji zdravi dnevaj nika ne včino, da bi se toga očuvao. Delaj to, ka so že naši dedek i pradedek vsigdar s uspehom kušali. Rabi odznotra i odzvuna vsigdar

preizkušeni *Fellerov prijetnodišči „Elsafluid“*.

V apotekaj i takši trogovinaj košta edna poizkusna kantica 6 Din, dvojna 9 Din, velka špecjalna kantica 26 Din. Po pošti, konči eden pak, šteri ma 9 poskusni, ali 6 dvojni ali 2 specijalni kantici za 62 Din. Dve takšivi kišti staneta samo 102 Din s pakivanjem i poštinkov vred. Naročila nasloviti na

Eugen V. Feller
 Lekarnar
Stubica Donja,
 Centrala 146. — Hrvatska.

Če pa rabiš dobro sredstvo za želodec naroči ob enem Fellerjeve blagodeljujoče Elsa kroglice 6 škatulic za 12 Din.

Brezplačna darila

lehko dobi vsakič naročnik. Ta darila so točno opisana v velikem ilustr. ceniku tvornice SUTTNER.

Že prek 30 let

vživa tvrdka H. STTTNER najbogši glas zavolo svojega solidnega poslovanja i zavolo zanesivo dobre kakovosti svojega blaga. Pri tvrdki Suttner se vse kupi naravno skoro po **tisti cenai kak v fabriki** i brez nevarnosti, zato, ka tisto, ka ne odgovarja se včimini ali penezi nazaj dajo. Pošlite včasi Vaš točen naslov na

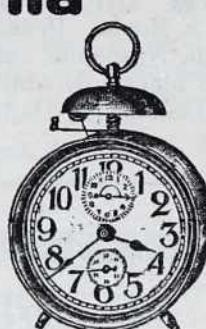
H. SUTTNER
Ljubljana, št. 945.

i dostavljeni Vam bo velki ilustrirani sijajni cenik žepnih vör, vör na roko, vsej zlati in srebrni predmetov, obleševalni predmetov i tak naprej popunoma brezplačno.

Samo 49 Din 60 p
stane prava švicarska žepna vör št. 100. Anker-Rem. Roskopf.

Samo 49 Din 20 p
izvrstna vör št. 111. z radijovim številnikom i radijovimi kazalci z 3 letov garancijov.

Suttnerova „IKO“ vör vam služi celo življenje!

Samo 64 Din 20 p
stane prava 16 cm. visoka Anker-budilka št. 105. Velka zbirka ženski i moški vör, zlati i srebrni predmetov, pistanov, vör z nihačalom vör s kukavico itd. v ceniku.

Podpirajte: „NOVINE“ !

Pavel Gašperšič, Puconci

oblastveno izkušeni tesarski mojster, prevzema vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike, razna tla, stopnice (stube) lednice, verande, ograje, itd. Gradba lesnih mostov, jezov in mlinov.

Načrte in proračune napravlja po najnižjih cenah.

Trgovina

staybenega lesa, desk, lat, apna, cementa.

Solidna postrežba.

Delavci, pozor!

Naznanjam Vam, ka sam prevzeo delo na železnici (štrenki) v Staroj Srbiji, gde ešče naši ljudje najležejo zaslüžijo peneze. Naj se kemprle glasijo moški delavci. Nūcam jih dosta. Delalo se bo akord ali pa dnevno (napszám). Na vör plačam 4 do 5 Din. — Delavci se gorjemlejo vsakši den i to ne samo stari moji delavci, nego tudi novi se gorjemlejo v Otovci pri samom delodavci

Rudolf-i Kohn

Polskim delavcom na znanje

Od zdaj naprej se delavci, šteri namenijo iti na državno imanje v Belje na iejko delo priglašenih do zdaj stalnih gazdaj lejko na vse marofe pogodijo i po želji na šteri marof se šejo. Delavcom je pri pogajanji na razpolago pismena pogodba, od štere edno tudi po edini marofaj delavci dobijo na razpolago. Zdajšnja pogodba dá priliko delavcom na zavoleni i dober zasluz, šteroga delavci v domačoj državi samo na Belji lejko dosegnejo.

Pogoditi se je na marofe Kneževi, Zeleno polje, Brestovac, Josenovac i na Mirkovac pri NEMETH MIHALJ-i, Čentiba (Dolnja Lendava) i HORVAT PETER v Pečarovcih. Na pismena pitanja ali pogajanja pa odgovarja

Gašpar Josip

deloprevzematev

v Prosečkoj vesi

posta Mačkovci.

Nadale pogoditi se je na puste Širina i Mecce pri Gabor Štefanu v Odranci p. Beltinci.

Pogoditi se je pa na Zlatna-Greda, Sokolovac, Kozjak i na Podunavje pri Palatin Aleksandri-i v Pečarovci p. Mačkovci.

Vsakovrstne surove in svinjske kože

kupuje po najvišji dnevni ceni
FRANC TRAUTMANN
Murska Sobota Cerkvena ul. 191.

Ka je „Mastelin“?

„MASTELIN“ je prašek za svinje po živino-zdravniško preizkušenom recepti, stavleni iz aromatični zelišč, kakti Halmus, Eencian i dr. ka povzroča prebavo i tek.

„MASTELIN“ vsebuje bridko sol, povzroča čiščenje notranjih organov.

„MASTELIN“ utruje organizem pri živini. Trditev, da bi se svinje od praška debelele; bi bila neutemljena. Istina je pa, da se tek pri debelenji dostakrat stavi tudi pri najbogoj hrani. Te je potrebno dodavati Mastelin, z njim se obudi tek i dostakrat odstranijo tudi razne bolezni.

„MASTELIN“ stavi zavolo toga klanje pred pravim časom. Vsakom je znano, da pri predčasnem klanji živine nega dobička nego zgubiček.

„MASTELIN“ dobite v vsej trgovinaj na deželi za male peneze. Paketi so po 3 i 6 Din. Kak se rabi, je napisano na paketi. Glavna zaloga: A. KOSEC Maribor.

Lepo posestvo 5 minut od farne cerkve, cbstoji iz vino-grada, sadonosnika in njiv (5 oralov) lepega zidanega poslopja, ki je dobro za obrt in trgovino in drugih poslopij, vse poleg okrajne ceste, pol ure od kopališča Slatina Radenci je na prodaj. Vpraša se pri lastnici

Mariji Sorjan
v Kapeli h. št. 55

posta in železniška postaja Slatina Radenci.

Ia gonilne jermene za mline, žage in tovarne v vsaki širini dobavljajo in ima v zalogi po najnižji dnevni ceni IVAN KRAVOS, Maribor, Aleksandrova 13.